

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE

KLASA: 351-01/13-02/246
URBROJ: 517-06-1-1-2-13-20
Zagreb, 19. lipnja 2013.

ISKAZ O PROCJENI UČINAKA PROPISA ZA NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EZ-a) br. 850/2004 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 29. travnja 2004. O POSTOJANIM ORGANSKIM ONEČIŠĆUJUĆIM TVARIMA KOJOM SE IZMJENJUJE I DOPUNJUJE DIREKTIVA 79/117/EEZ

1. PROBLEM

U zakonodavstvu Republike Hrvatske problematika postojanih organskih onečišćujućih tvari podijeljena je između nekoliko središnjih tijela državne uprave: ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša za pitanja onečišćenja zraka emisijama u zrak i tlo, postupanje s otpadom, ministarstvo nadležno za zdravlje (postupanje s kemikalijama), ministarstvo nadležno za poljoprivredu (zaštita voda, poljoprivrednog zemljišta i veterine, te ministarstvo nadležno za gospodarstvo (postupanje s uređajima koji sadrže poliklorirane bifenile i poliklorirane terfenile (PCB/PCT), označivanje i zaštita na radu pri rukovanju s takvim uređajima).

Pitanja onečišćenja zraka regulirana su međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka:

- Konvencija o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. – Notifikacija o sukcesiji (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 12/1993),
- Protokol uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. o dugoročnom financiranju Programa suradnje za praćenje i procjenu prekograničnog prijenosa onečišćujućih tvari u zraku na velike udaljenosti u Europi (EMEP) – Notifikacija o sukcesiji (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 12/1993),
- Zakon o potvrđivanju Stockholmske Konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 11/2006),
- Zakon o potvrđivanju Protokola o postojanim organskim onečišćujućim tvarima uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. godine (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 05/2007).

Zakonom o zaštiti zraka (Narodne novine 130/2011) i provedbenim propisima donesenim temeljem tog Zakona:

- Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (Narodne novine, broj 117/2012),
- Pravilnik o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (Narodne novine, broj 129/2012),
- Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku (Narodne novine, broj 117/2012),
- Pravilnik o praćenju kvalitete zraka (Narodne novine, broj 3/2013).

Zakonom o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 110/2007) propisana je obveza primjena

mjera za smanjivanje, između ostaloga, onečišćenja zraka primjenom najboljih raspoloživih tehnika (NRT) što je propisano u provedbenim propisima donesenim temeljem tog Zakona, između ostaloga Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (Narodne novine, broj 114/2008).

Pitanje postupanja s otpadom regulirano je Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 130/2005), Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. – 2015. godine (Narodne novine, broj 85/2007, 126/2010 i 31/2011), Zakonom o otpadu (Narodne novine, broj 178/2004, 111/2006, 60/2008 i 87/2009) i propisima donesenim temeljem tog Zakona:

- Pravilnik o gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 23/2007, 111/07),
- Pravilnik o načinima i uvjetima termičke obrade otpada (Narodne novine, broj 45/2007),
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (Narodne novine, broj 117/2007, 111/2011, 17/2013),
- Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada (Narodne novine, broj 50/2005, 39/2009),
- Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (Narodne novine, broj 38/2008),
- Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima (Narodne novine, broj 105/2008).

Kemikalije su regulirane Zakonom o potvrđivanju Roterdamske konvencije o postupku prethodnog pristanka za određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini (Narodne novine – Međunarodni ugovori 4/2007), Nacionalnom strategijom kemijske sigurnosti (Narodne novine, broj 143/2008), Zakonom o kemikalijama (Narodne novine, broj 150/2005, 53/2008 i 49/2011) i provedbenim propisima donesenim temeljem tog Zakona, Zakonom o provedbi (EZ) BR.689/2008 Europskog parlamenta i vijeća o izvozu i uvozu opasnih kemikalija (Narodne novine, broj 139/2010) i provedbeni propisi doneseni temeljem tog Zakona:

- Lista opasnih kemikalija čiji je promet zabranjen odnosno ograničen (Narodne novine, broj 39/2010 i 37/2011),
- Pravilnik o uvozu i izvozu opasnih kemikalija (Narodne novine, broj 73/2009, 104/2010 i 39/2012).

Pitanje zaštite voda regulirano je Zakonom o vodama (Narodne novine, broj 153/2009, 63/2011, 130/2011 i 56/2013) i provedbenim propisima donesenim temeljem tog Zakona:

- Uredba o standardu kakvoće voda (Narodne novine, broj 89/2010),
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (Narodne novine, broj 87/2010).

Praćenje stanja voda:

Sukladno članku 44. Zakona o vodama (Narodne novine, broj 153/2009, 163/2011, 130/2011 i 56/2013) monitoring površinskih, priobalnih i podzemnih voda provode Hrvatske vode o čemu donose plan monitoringa. Iste su nadležne za tumačenje rezultata monitoringa o čemu izrađuju godišnje izvješće do 30. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu.

U tijeku je donošenje nove Uredbe o standardu kakvoće voda i donošenje Pravilnika o

graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda radi usklađenja s pravnom stečevinom Europske unije, što se očekuje najkasnije do dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Onečišćenje poljoprivrednog zemljišta

Zaštita poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja regulirana je Zakonom o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, broj 39/2013) i provedbenim propisom donijetim na osnovu Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, broj 52/2008, 25/2009, 153/2009, 21/2010 i 63/2011), Pravilnikom o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja (Narodne novine, broj 32/2010), koji će biti na snazi do donošenja novog Pravilnika.

Praćenje stanja onečišćenja poljoprivrednog zemljišta regulirano je Zakonom o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, broj 39/2013) i provedbenim propisom donijetim na osnovu Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, broj 152/2008, 25/2009, 153/2009, 21/2010 i 63/2011), Pravilnikom o metodologiji za praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta (Narodne novine, broj 60/2010), koji će biti na snazi do donošenja novog Pravilnika.

Primjenom najboljih raspoloživih tehnika kod utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (npr. gospodarskih objekata poljoprivredne namjene), temeljem Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (Narodne novine, broj 114/2008), utvrđuju se i mjere za zaštitu sastavnica okoliša, u čijem postupku sudjeluje i ovo Ministarstvo.

Zakon o veterinarsko-medicinskim proizvodima (Narodne novine, broj 84/2008).

Danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji nužno je osigurati direktnu provedbu uredbi EU donošenjem Zakona o provedbi navedene Uredbe.

2. CILJEVI

Zakonom o provedbi Uredbe (EZ) br. 850/2004 Europskog Parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 79/117/EEZ omogućit će se direktna primjena odredbi navedene Uredbe.

Osnovni cilj je primjena mjera i ukidanje ili ograničavanje proizvodnje, stavljanje na tržište i uporabu tvari koje podliježu Stockholmskoj konvenciji o postojanim organskim onečišćujućim tvarima ili Protokolu o postojanim organskim onečišćujućim tvarima uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. godine u cilju smanjivanja onečišćenja okoliša i utjecaja na zdravlje ljudi. Republika Hrvatska stranka je i Konvencije i Protokola.

Normativnim rješenjem odredit će se tijela nadležna za provedbu i nadzor provedbe naprijed navedene Uredbe EZ.

3. MOGUĆE OPCIJE

OPCIJA 1 – ne poduzimati ništa (nenormativno rješenje)

OPCIJA 2: - (nenormativno rješenje)

Opcije 1 i 2 koje se odnose na nenormativno rješenje nisu moguće obzirom da Republika Hrvatska mora osigurati direktnu primjenu odredbi Uredbi i Odluka EU od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

OPCIJA 3: - (normativno rješenje)

Podzakonskim aktom nije moguće propisati prekršajne odredbe.

OPCIJA 4: - (normativno rješenje)

Ova opcija odnosi se na donošenje Zakona o provedbi Uredbe (EZ-a) br. 850/2003 Europskog Parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 79/117/EEZ koji bi stupio na snagu danom ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju. Na taj način Republika Hrvatska ispunila bi svoju obvezu koja se odnosi na sve države članice Europske unije, primjenjujući direktno Uredbe i Odluke naveden u poglavlju 2.

4. USPOREDBA OPCIJA

Opcije	Koristi	Troškovi
Opcija 1. ne poduzimati ništa	Ne razmatra se.	Ne razmatra se.
Opcija 2. (ne normativno rješenje)	Ne razmatra se.	Ne razmatra se.
Opcija 3: (normativno rješenje)	Ne razmatra se.	Ne razmatra se.
Opcija 4. Normativno rješenje	Normativno rješenje zahtijeva donošenje Zakona kojima će se omogućiti provedba Uredbi Europske unije. Normativno rješenje će doprinijeti smanjivanju onečišćenja okoliša i negativnih utjecaja na zdravlje ljudi smanjivanjem uporabe postojanih organskih onečišćujućih tvari.	Troškovi ove opcije ne zahtijevaju dodatne troškove u odnosu na već postojeća zakonska rješenja.

5. SAVJETOVANJE

Tijekom razdoblju od 3. svibnja do 3. lipnja 2013. godine nacrt Iskaza je bio javno dostupan na internetskim stranicama ministarstva i dostavljen je na mišljenja središnjim tijelima državne uprave zadužene za zdravlje, poljoprivredu, gospodarstvo, financije, socijalnu politiku i mlade, poduzetništvo i obrt, rada i poduzetništva, te Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN), Hrvatskoj gospodarskoj komori (HGK), Hrvatskoj udruzi poslodavaca (HUP) i Hrvatskom udruženju za zaštitu zraka (HUZZ). Mišljenje središnjeg tijela državne uprave za poljoprivredu je uvršteno u nacrt Iskaza i sukladno njima tekst je izmijenjen.

13. lipnja 2013. godine je održana i široka javna rasprava koja je održana u Hrvatskoj gospodarskoj komori, Sektoru za industriju. Tijekom javne rasprave i javnog izlaganja nije bilo negativnih mišljenja na nacrt Iskaza.

6. PREPORUČENA OPCIJA

Opcija 4 – normativno rješenje zahtijeva donošenje Zakona.

7. PRAĆENJE PROVEDBE I EVALUACIJA

Obzirom na interdisciplinarnost problematike i nadležnosti različitih središnjih tijela državne uprave i inspekcijskih službi u praćenju provedbe, Zakonom će se propisati točne obveze svakog nadležnog tijela posebno.

8. PRILOZI

Dostavljena mišljenja središnjih državnih tijela i institucija:

1. MINISTARSTVO PODUZETNIŠTVA I OBRTA, KLASA: 351-01/13-01/03, URBROJ: 516-01/3-13-2, od 7. lipnja 2013.
2. MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH, KLASA: 011-02/13-06/68, URBROJ: 519-01/5-13-4, od 10. lipnja 2013.
3. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, KLASA: 011-04/13-01/124, URBROJ: 525-06/0290-13-2, od 7. lipnja 2013.
4. MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA, KLASA: 011-01/13-01/83, URBROJ: 524-02-13-2, od 7. lipnja 2013.
5. MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, KLASA: 351-01/13-01/19, URBROJ: 526-02-02-02/5-13-2, od 6. lipnja 2013.
6. MINISTARSTVO FINACIJA, KLASA: 011-02/13-02/57, URBROJ: 513-02-1222/1-13-2, od 6. lipnja 2013.
7. AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA, KLASA: 011-01/13-02/015, URBROJ: 580-07/26-13-002, od 6. lipnja 2013.

TEZE O SADRŽAJU PROPISA za Zakon o provedbi Uredbe (EZ-a) br. 850/2004 Europskog Parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 79/117/EEZ

Zakonom će se omogućiti direktna primjena odredbi Uredbe (EZ) br. 850/2004 Europskog Parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 79/117/EEZ.

Uredba se odnosi prvenstveno na zaštitu okoliša i zdravlja ljudi. Odnosi se na smanjivanje ispuštanja i uporabe postojanih organskih onečišćujućih tvari, tvari koje se prenose daleko od izvora i trajno ostaju u okolišu, bioakumuliraju se kroz prehrambenu mrežu i predstavljaju rizik za ljudsko zdravlje i okoliš, te je potrebno poduzeti daljnje mjere da bi se zdravlje ljudi i okoliš zaštitili od tih onečišćujućih tvari.

Te su tvari regulirane Stockholmskom konvencijom o postojanim organskim onečišćujućim tvarima i Protokolom o postojanim organskim onečišćujućim tvarima uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979.

S ciljem postizanja propisanih ciljeva tvari se kategoriziraju kao one kojima se zabranjuje proizvodnja, stavljanje na tržište i uporaba tih tvari, zasebno, ili u pripravcima ili kao sastavni dio proizvoda (Prilog I. Uredbe), one čija se proizvodnja, stavljanje na tržište i uporaba, zasebno, u pripravcima ili kao sastavni dio proizvoda, ograničavaju u skladu s uvjetima navedenim u Prilogu II. Uredbe, ograničiti, smanjivati na najmanju moguću mjeru i ukidati ispuštanje tvari (Prilog III. Uredbe), uspostaviti inventar ispuštanja tih tvari, primjenjivati mjere za smanjivanje emisija, kod izgradnje novih objekata ili kod značajne izmjene postojećih postrojenja prioritet dati alternativnim procesima ili tehnikama kojima se smanjuju emisije.

Proizvođači i posjednici otpada moraju učiniti sve što je u njihovoj moći da izbjegnu, tamo gdje je to moguće, onečišćenje tog otpada tvarima iz priloga IV. Uredbe, a otpad mora biti zbrinut ili oporabljen u skladu s Prilogom V. Uredbe.

Novi propis mora sadržavati sljedeće glave:

OPĆE ODREDBE

Svrha Zakona - utvrđuju se nadležna tijela i zadaće nadležnih tijela za provedbu Uredbe br. 850/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 79/117/EEZ

Pojmovi koji se koriste u Zakonu i imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbi 850/2004/EZ.

NADLEŽNO TIJELO I NJEGOVE NADLEŽNOSTI

Definira se nadležno tijelo za provedbu Uredbe 850/2004/EZ i Zakona i suradnja sa središnjim tijelima državne uprave nadležnim pri provedbi Zakona, te zadaće nadležnog tijela.

NADZOR

Definiraju se nadležne inspekcije za provođenje inspekcijskog nadzora nad provedbom Uredbe br. 850/2004/EZ.

KAZNENE ODREDBE

Definiraju se kaznene odredbe kojima se sankcionira nepoštivanje odredbi Uredbe br. 850/2004/EZ.

ZAVRŠNE ODREDBE

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.